

at forhindre, at vor store Udførselsartikel, vort gode danske Smør, led Skade ved det Kunstprodukt, som var i Opmark, medens der fra anden Side naturligvis gjordes en modsat Betragtning gældende, idet man androg om, at der ikke maatte blive lagt Hindringer i Vejen for Kunstsmørproduktet. Jeg maa maaske faa Lov til at citere de to Paragraffer, som den Gang voldte store Vanskeligheder. Lovforslagets § 6 lyder saaledes: „Den, der fabrikkerer, sælger, udfører eller indfører Blandinger af Smør med Kunstsmør, Oleomargarin eller Svinefedt, og den, der fabrikkerer, sælger udfører eller indfører Kunstsmør, hvortil der er anvendt Smør eller Fløde, straffes med Fængsel (alm. borgerl. Straffelov § 25).“ Og § 7 lyder saaledes: „Den, der fabrikkerer, sælger, udfører eller indfører Kunstsmør, der har den for Mejerismør almindelige Farve, straffes med samme Straf som fastsat i § 2. Overtrædelse af Bestemmelserne i denne og foregaaende Paragraf straffes med Fængsel (alm. borgerl. Straffelov § 25). — for saa vidt den efter sin Beskaffenhed ikke medfører højere Straf efter Lovgivningens almindelige Forskrifter — og under særdeles formildende Omstændigheder med Bøder fra 200 til 2,000 Kr.“

Det var disse to Paragraffer, som voldte de store Vanskeligheder. I Samlingen 1886—87 og 1887—88 var Sagen Genstand for Udvalgsbehandling, og Udvalget bestod af 11 Medlemmer. I sidstnævnte Samling blev Antallet dog forøget til 15 Medlemmer, og de 4 nye Medlemmer, der tiltraadte, var Bluhme, Hørup, Lüttichau og Wagner. Vi ved alle, at Hørup stod paa et særlig udpræget Standpunkt og forfægtede særlig stærkt det rene Land, og det er i øvrigt interessant at gennemlæse de Forhandlinger, der den Gang førtes. Nu hører de selvfølgelig Historien til, men jeg har dog lige villet pege derpaa. Sagen havnede i Samlingen 1887 i et Fællesudvalg, og Resultatet af dettes Forhandlinger blev, at de to Paragraffer, hvorom der stod saa megen Strid, kom til at lyde saaledes. § 6: „Indenrigsministeren kan, saafremt han finder det nødvendigt, forbyde al Udførsel af Margarine her fra Landet“; og saa er der tilføjet Straffebestemmelser. Og § 5, der kom ind i Stedet for § 7, lyder saaledes: „Det er forbudt at fabrikere, indføre, udføre eller forhandle Margarine, som har en stærkere gul Farve end Nr. 9 i den af Indenrigsministeren fremlagte Farvetavles 6 Scalaer A—F. Det Fornødne derom op-

tages i en af Ministeren udstedt Bekjendtgørelse.

Farvning af Margarine til eget Brug ligger dog udenfor dette Forbud.“

Det var Resultatet af de langvarige Forhandlinger, der fandt Sted i 1887—88. Naar man nu ser tilbage — jeg kunde godt tilføje ganske roligt og lidenskabsløst — paa de tredivte Aar, der ligger imellem de Forhandlinger, der fandt Sted i Begyndelsen af 80erne, og det nuværende Tidspunkt, kan man vanskeligt forstaa, at et Produkt, der har taget en saa rivende Udvikling, var i Stand til at skabe saa stor politisk Modsætning i Folket, og naar man ser hen til, at de Maal, man stadig har styret imod, har været at værne vor største Udførselsartikel, det danske Smør, mod Forfalskning samtidig med at betrygge Forbrugerne af Margarine mod Forfalskning, tror jeg, man tør sige, at de Maal i Virkeligheden i høj Grad er naaede. Her er skabt to meget store sideløbende Produktioner, der, som sagt, i de tredivte Aar har udviklet sig uden Kollisioner af nogen Art. Ganske vist har Revisioner af den Lov, vi fik den 1. April 1885, været hyppige, idet den første Lov kun gjaldt 3 Aar og den næste, af 31. Marts 1888, kun i to; den blev saa forlænget et Aar, og vi fik indsat en Revisionsbestemmelse i Loven, som gav 5 Aars Respit; — vi har, som sagt, haft mange Revisioner af vor Margarine Lov i de Aar, der er gaaet siden da, og staar nu atter overfor en Revision. Men ser man hen til den rivende Udvikling af Margarinefabrikationen, er den jo et Vidnesbyrd om, at de, der i 1885—86 og 1887—88 holdt paa, at man ikke maatte lægge Produktionen af Margarine Hindringer i Vejen, har haft Ret.

Jeg maa maaske i saa Henseende have Lov til at nævne, hvordan vor Margarinefabrikation er tiltaget i de senere Aar. Af Margarinefabrikker fandtes der ved Udgangen af 1912 i alt 26, hvilket er 3 flere end Aaret før, idet der i Løbet af 1912 oprettedes 6 nye Fabrikker og nedlagdes 3. Produktionen i 1912 udgjorde 39,62 Mill. kg. De 12 jyske Fabrikker frembragte næsten $\frac{3}{4}$ af hele Fabrikationen, deres Gennemsnitsfabrikation var næsten $2\frac{1}{2}$ Mill. kg.; de 4 københavnske Fabrikker producerede hver 300,000 kg og de øvrige Fabrikker paa Øerne gennemsnitlig knap 1 Mill. kg. Det samlede Forbrug i 1912 udgjorde 41,40 Mill. kg, hvilket svarer til 14,79 kg. pr. Indbygger. I 1891—96 havde vi 17 Fabrikker her i